

ÜRİNER SİSTEMİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE KLİNİK KARAR VERME

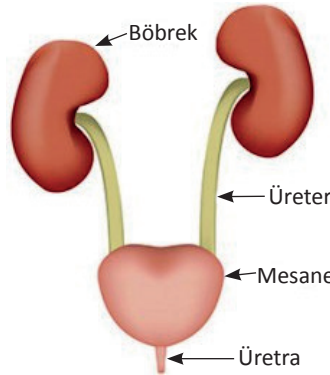
Doç. Dr. Ayfer Özbaş, Dr. Ezgi Seyhan Ak

GİRİŞ

Vücuttaki artık maddelerin vücuttan atılmasını sağlayan organların tümü üriner sistemi oluşturmaktadır. Üriner sistemin fonksiyonları yaşamsal öneme sahiptir. Üriner sistemin değerlendirilmesinde hastanın hem genel sağlık durumunu, hem de ürolojik şikayetlerini içeren tam bir öykü alınmalıdır. Doğru bir değerlendirme, sorunun erken dönemde belirlenmesini sağlayarak böbrek ve diğer üriner sistem yapılarının hasarını önlemektedir.

ÜRİNER SİSTEMİN ANATOMİ VE FİZYOLOJİSİ

Üriner sistem, kanda erimiş bir şekilde bulunan minareller ile suyun atılım ve biriktirilmesinin kontrolünü sağlayarak beden iç ortamının dengesini korumakta, bunun yanında toksik olan metabolik artıkların da böbrekler yoluyla idrara geçirilerek atılmasını sağlamaktadır. Böbrekler, üreterler, mesane ve üretradan oluşan üriner sistemin işlevleri yaşamsal öneme sahiptir.

Resim 1. Üriner Sistem

Kaynak: <http://www.nps.org.au/conditions/urine-bladder-and-kidney-problems/bladderdisorders/urinary-tract-infections/for-individuals/what-> Erişim Tarihi: 08.05.2016

KAYNAKLAR

1. Diri A (2015) Tanı ve tedaviyi şekillendirmede görüntüleme yöntemleri içinde: Üriner Sistem Taş Hastalığının Tedavisi, T Çaşkurlu (Ed), İstanbul, Nobel Tıp Kitabevi, s 27-36.
2. Özbaş A, Çavdar İ (2016) Üriner sistem cerrahisinde bakım içinde: Cerrahi Bakım Vaka Analizleri İle Birlikte, F Eti Aslan (Ed), Ankara, Akademisyen Tıp Kitabevi, s 813-870.
3. Smeltzer SC, Bare BG, Hinkle JL, Cheever KH (2008) Assessment of renal and urinary tract function In Brunner & Suddarth's Textbook of Medical Surgical Nursing, 11th Edition, Lipponcott Williams & Wilkins, s 1490-1505.
4. Weber J, Kelley, J (2010) Health Assessment in Nursing, 4th Edition, Lippincott Williams&Wilkins, Philadelphia.
5. Lemone P, Burke K, Bauldoff G, Gubrud P (2015) Responses to altered urinary elimination In Medical Surgical Nursing Clinical Reasoning in Patient Care, Pearson Education, s 732-741.
6. Enç N, Uysal H, Öz Alkan, H (2015) Üriner sistem tanılması ve fizik muayene içinde: Sağlık Tanılması ve Fizik Muayene, N Enç (Ed), İstanbul, Nobel Tıp Kitabevi, s 91-103.
7. Erdem E (2008) Ürolojik Öykü alımı ve fizik inceleme içinde: Cerrahi Hastalarda Tanı ve Fizik Muayene, S Aydın, T Akça, T Çolak (Eds), Adana, Nobel Tıp Kitabevi, s 303-319.
8. Adult Decision Support Tools: Genitourinary Assessment <https://www.crnbc.ca/Standards/CertifiedPractice/Documents/FirstCall/713GenitourinaryAssessmentAdultDST.pdf> (Erişim tarihi:01.04.2016)
9. Assessment of the Renal/Urinary System http://intranet.tdmu.edu.ua/data/kafedra/theacher/meds/vnm_horodeckiy/Engl/Recommendations%20for%20preparing%20practical%20classes/Assessment_of_the_RenalUrinary_System.htm (Erişim tarihi: 10.04.2016)
10. McDonald M, Bradford JL (2015) Urinary system, function, assessment and therapeutic measures In Understanding Medical Surgical Nursing, s 810-834.
11. McCully LL, Johnson M, Bradford JL (2015) Genitourinary and reproductive system function and assessment In Understanding Medical Surgical Nursing, s 942-967.
12. Özveri H, Keskin S (2007) Üriner sistemin değerlendirilmesi içinde: Sağlık Değerlendirilmesi F Eti Aslan (Ed), Akademisyen Kitabevi, Ankara, s 67-77.
13. Görgülü RS (2004) Hemşireler için fiziksel muayene yöntemleri, 2. Baskı, Ankara, Odak Offset Matbaacılık Sanayi, s 151-175.
14. Karaca A, Yeşiltepe Kaçar, G (2013) Üriner sistem hastalıkları ve bakım içinde: İç Hastalıkları Hemşireliği, Z Durna (Ed), Akademi Basın ve Yayıncılık, İstanbul, s 442-496.
15. Jehnsen S (2011) Male genitalia and rectal assessment içinde: Pocket Guide for Nursing Health Assessment A Best Practice Approach, Lippincott Williams & Wilkins, s 381-407.

16. Jehnsen S (2011) Female genitalia and rectal assessment In: Pocket Guide for Nursing Health Assessment A Best Practice Approach, Lippincott Williams & Wilkins, s 408-432.
17. Herbruck LF, Quallich SA (2009) Assessment of the reproductive systems In: Medical Surgical Nursing Clinical Management for positive outcomes JM Black, JH Hawks, 8th ed, Elsevier, s 851-871.
18. Carrol RG (2009) Elimination disorders In: Medical Surgical Nursing Clinical Management for positive outcomes JM Black, JH Hawks, 8th edition, Elsevier, s 644-651.
19. Hanson KA, Quallich SA (2009) Assessment of elimination In Medical Surgical Nursing Clinical Management for positive outcomes JM Black, JH Hawks, 8th edition, Elsevier, s,662-675.
20. Süzen BK (2011) Üriner sistem İçinde: İnsan Anatomisi ve Fizyolojisine Giriş, Bedray Basın Yayıncılık, s 303-323.
21. Resnick MI, Elder JS, Spirnak P (2003) Ürolojik hastaların değerlendirilmesi İçinde: Üroloji'de Kritik Kararlar Ö. Adsan (Çev Ed), 3. Baskı, Ankara, Güneř Kitabevi, s 1-3.
22. Güvel S (2009) Ürolojide tanı yöntemleri İçinde: Türk Üroloji Derneęi Tıpta Uzmanlık Öęrencileri Sınava Hazırlık Kursu Ders Notları, Ankara, s 7-18.
23. Perk H (2009) Ürolojide Giriřimsel Tanı Yöntemleri İçinde: Türk Üroloji Derneęi Tıpta Uzmanlık Öęrencileri Sınava Hazırlık Kursu Ders Notları, Ankara, s 19-28.
24. Lemone P, Burke K (2008) Assessing clients with urinary elimination disorders In Medical Surgical Nursing Critical Thinking and Client Care 4th edition, New Jersey Pearson Education Inc, s 828-835.
25. <http://www.nps.org.au/conditions/urine-bladder-and-kidney-problems/bladder-disorders/urinary-tract-infections/for-individuals/what-it-is> (Erişim tarihi: 08.05.2016)
26. <https://en.wikipedia.org/wiki/Cystoscopy> (Erişim tarihi: 08.05.2016)